

Vzdělávací obor: **Hudební, taneční a dramatická výchova**

Očekávaný výsledek učení: UAK-HTD-001-ZV9-004

Využívá postupy a prostředky divadla k vlastní tvorbě, prozkoumávání témat, mezilidských vztahů a situací, poznávání sebe sama.

Popis úrovně **Na cestě:**

- Postupně si osvojuje schopnost vstupovat za postavu do fiktivních situací při hrách a improvizacích, reflektuje své zážitky a s pomocí učitele pojmenuje téma, které situace obsahuje.
- S jistější dovedností využívá divadelní prostředky (včetně možnosti využívání jednoduchých rekvizit, animace předmětů a loutek) k prozkoumávání témat a mezilidských vztahů, v týmové tvorbě pro svou individuální i skupinovou tvorbu zkouší využívat různé náměty a zdroje (literární příběhy, příběhy a situace z reálného světa, výtvarná díla, hudební díla, poezie, předměty...).
- Zkouší do společné tvorby zapojovat různé druhy umění (hudbu, výtvarné pojetí scény a kostýmů, pohybovou stylizaci, filmové projekce apod.).

Emoce

Autorka: Hana Cisovská

Úvod/kontext/anotace:

V této hodině dramatické výchovy se žáci budou zabývat emocionálním vyjádřením prostřednictvím divadelních technik inspirovaných výtvarným uměním. Budou pracovat s reprodukcemi obrazů malíře Jakuba Schikanedera, jehož díla jsou známá pro silné emocionální náboje a atmosféru.

Tato hodina dramatické výchovy kombinuje prvky výtvarného umění a divadla a pomáhá žákům lépe porozumět a vyjádřit své emocionální prožitky. Žák vyjádří emoci promítnutou do výtvarného díla divadelní formou a tuto emoci pojmenuje. Na vyjádření prostřednictvím jednoduché divadelní formy, která vychází z výtvarného díla, spolupracuje ve skupině, učí se spoluvytvářet prostředí vhodné pro spolupráci (naslouchání, nabízení vlastních nápadů, přijímání a rozvíjení nápadů jiných, aktivní zapojení apod.). V závěru reflektuje ve shodě s celkovým zaměřením činností emoce, které jeho práci provázely, svůj podíl na dobrém klimatu a výsledcích společné práce.

Zadání pro žáky:

1. Naladění (žáci se soustředí na práci, přemostění k námětu a tématu hodiny).

a) Chodte volně prostorem třídy, na můj pokyn se zastavte a najděte si v prostoru očima nějaký objekt (okno, židli, skvrnu na zdi...) a zadívejte se na něj;

b) Na pokyn se zastavte v pohybu, vytvořte **živý obraz** (zastavený pohyb) člověka, který upírá svou pozornost na nějakou skutečnost, představte si, že vidíte: malé kotě, dítě s rozbitým kolenem, hádku dvou lidí na ulici...;
c) Vytvořte 3 skupiny, domluvte se a společně vytvořte živý obraz lidí podle zadání, které dostanete (krásný obraz v galerii; skandální obraz v galerii; na prázdné místo, kde visel velmi drahý obraz). Zbylé dvě skupiny určují z mimiky, gestikulace, postavení těla, na co se skupina dívá, a pojmenovávají, jakou emoci skupina vyjadřuje.

2. Představení výtvarných děl. Prohlédněte si tyto reprodukce obrazů. Prohlížejte si je v tichosti, nekomentujte je. U každého díla máte uvedeného i autora, ale ne název díla, mohl by vás v následující práci ovlivnit.

3. Asociace. Sedněte si do kruhu kolem reprodukcí a vyslovte slovo nebo krátké slovní spojení, které vás napadá, když se na některou z nich díváte.

4. Živé obrazy.

a) Nyní vytvořte opět skupiny (nejlépe trojice nebo čtveřice), domluvte se a vyberte si jednu reprodukci pro další společnou práci. Vytvořte živý obraz situace na reprodukci a ukažte celé třídě.
b) Každá postava z obrazu se představí, popíše, co zrovna dělá, a vysloví pocit, který ta jeho postava má.

5. Reflexe. Co jsou emoce? Jaké emoce znáte? Bylo snadné či nesnadné pojmenovat emoci? Z jakého důvodu je důležité emoce pojmenovávat? Kdy je důležité dát najevo svou emoci a kdy je to nevhodné? Jakým způsobem dáváte najevo své emoce? Rozumíte emocím, které dávají najevo ostatní lidé? Jaké emoce provázely vaši práci ve skupině? Přispěli jste něčím k tomu, aby byly tyto emoce příjemné?

6. Odhalení názvů děl. Učitel přidá k jednotlivým obrazům názvy. Mluví s žáky o tom, zda je názvy překvapily, nakolik jsou v souladu s tím, jak obraz vnímali, nebo je naopak název zcela překvapil a nabídl jim nový pohled na obraz.

7. (v případě dostatku času; hodinu lze zakončit i aktivitou 6) Závěrečná reflexe – emoční mapa dnešní hodiny. Představte si, že by dnešní hodina byla mapa emocí. Vytvořte za sebe emoční mapu dnešní hodiny ze svého pohledu. Zaznamenej graficky, jaké emoce dnešní hodinu provázely. Jednotlivé mapy pak rozložíme po prostoru a prohlédneme si je. Hledejme, co mají společného a v čem se liší. Jaké emoce na mapách rozeznáváte.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK kulturní Kulturní a umělecké sebevyjádření Kód: KKT-SVJ- 000-ZV9-001	<i>Využívá různé formy umění a kultury k vyjádření složitějších myšlenek a emocí a ke zpracování aktuálních témat, samostatně i ve skupinové spolupráci.</i>	• představuji žákům inspirativní umělecká díla a kulturní projevy z různých oblastí, období a kultur • podporuji žáky ve vyjádření své osobní identity, emocí, postojů a hodnot prostřednictvím uměleckých děl • poskytuji žákům prostor k reflexi a sebereflexi a pomáhám jim nalézt jejich individuální umělecký projev

KK komunikační KKK-VYJ-000- ZV9-001	<i>Vyjádřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.</i>	• do hodin zahrnují prvky dramatické výchovy a role-play, při kterých mohou žáci experimentovat s různými perspektivami a formami vyjádření v různých, i potenciálně konfliktních komunikačních situacích • pomáhám žákům rozvíjet schopnost reflexe vlastního vyjadřování i vyjadřování druhých (např. retrospektivním zamýšlením se nad prožitými komunikačními situacemi, s nimi spojenými úspěchy a neúspěchy)
---	---	---

Metodický komentář pro učitele

Učitel má k dispozici kvalitní reprodukce obrazů v dostatečné velikosti. Pro tuto práci jsou vhodné např. obrazy Jakuba Schikanedera, ale i jiných autorů, kteří zobrazili lidi v určitých situacích. Učitel poskytuje žákům dostatek času pro prohlížení reprodukcí a podporuje je, aby se soustředili v tichosti. Učitel nehodnotí žádnou vyslovenou asociaci, je to čistě osobní prožitek. Učitel po vytvoření každého živého obrazu vyzve jednotlivé postavy v něm, aby popsaly emoci, kterou v tu chvíli mají. Podporuje žáky, aby vyjádřili emoce, a aby uměli emoci pojmenovat. Není snadné pojmenovat emoce, proto je vhodné ocenit každý pokus o jejich pojmenování.

Popis ověřování

Zapojení žáků: Učitel sleduje, zda se žák zapojí do společné činnosti, podílí se na diskusích uvnitř skupiny i na vytvoření živého obrazu. Sleduje také klima ve skupině, reflektuje s žáky, zda a čím přispěli k dobré spolupráci a společnému výsledku.

Vyjádření se: Žák odpovídajícím způsobem pojmenuje emoce, popíše situaci, formuluje své myšlenky.

Nonverbální vyjádření: Žák využije svých zkušeností z předchozího studia a vytvoří vlastním tělem postavu v situaci, vztah k ostatním postavám, její emoci.